

1.	Ocena stanu pacjenta	1
1.1.	Wywiad SAMPLE – <i>Kamila Sadaj-Owczarek, Katarzyna Starosta, Marcin Owczarek</i>	1
1.2.	ABCDE – <i>Agata Dąbrowska, Marek Dąbrowski</i>	9
1.3.	Badanie wstępne ITLS – <i>Paweł Kukla</i>	27
1.4.	Zachowania samobójcze – <i>Joanna Pawlak, Łukasz Mlech</i>	35
1.5.	Ocena neurologiczna – <i>Michał Macbala</i>	45
1.6.	Objawy neurologiczne – <i>Maciej Sip, Paweł Wiktorzak</i>	55
2.	Układanie pacjenta w pozycji właściwej dla stanu pacjenta lub odniesionych obrażeń – <i>Maciej Sip</i>	61
3.	Podjęcie i prowadzenie podstawowej i zaawansowanej resuscytacji krążeniowo-oddechowej – <i>Roland Podlewski</i>	75
4.	Bezprzrządowe udrożnienie dróg oddechowych u dorosłego – <i>Sandra Śmigasiwicz</i>	87
5.	Przrządowe przywracanie i zabezpieczanie drożności dróg oddechowych	95
5.1.	Rurka ustno-gardłowa – <i>Paweł Piasecki</i>	95
5.2.	Rurka nosowo-gardłowa – <i>Aleksander Bieri</i>	101
5.3.	Przrządy nadgłośniowe – <i>Michał Janecki</i>	107
5.4.	Konikopunkcja – <i>Roland Podlewski, Zbigniew Żaba, Witold Jurczyk</i>	121
6.	Odsysanie górnych dróg oddechowych, dróg oddechowych, gardła i dolnych dróg oddechowych – <i>Waldemar Macbala</i>	129
7.	Tlenoterapia – <i>Jacek Wawrzynek, Tomasz Zaborowski, Paweł Kowalski, Jan Pischla</i>	135
8.	Wykonanie intubacji dotchawiczej i prowadzenie wentylacji w nagłym zatrzymaniu krążenia – <i>Zbigniew Żaba</i>	149
9.	Wykonanie intubacji dotchawiczej z użyciem środków zwiotczających – <i>Marcin Rybakowski, Zbigniew Żaba, Paweł Pamięński, Witold Jurczyk</i>	159
10.	Wykonanie defibrylacji manualnej na podstawie EKG lub zapisu kardiomonitora – <i>Roland Podlewski</i>	165
11.	Wykonanie defibrylacji zautomatyzowanej – <i>Roland Podlewski, Michał van der Cogben, Zbigniew Żaba</i>	177
12.	Elektrostymulacja przezskórna – <i>Tomasz Ilczak, Emilia Kowalska</i>	183

13.	Wykonanie kardiowersji w tachyarytmach w przypadku pacjentów niestabilnych hemodynamicznie	187
13.1.	Kardiowersja elektryczna – <i>Wojciech Telec, Radosław Zalewski</i>	187
13.2.	Kardiowersja elektryczna – algorytm wykonania – <i>Radosław Zalewski</i>	195
14.	Wykonanie, ocena i interpretacja EKG – <i>Adam Słępka</i>	201
15.	Monitorowanie czynności układu oddechowego – <i>Maciej Sip, Ada Holak</i>	219
16.	Monitorowanie czynności układu krążenia metodami nieinwazyjnymi – <i>Karol Juskowiak</i>	227
17.	Wykonanie kaniulacji żył obwodowych oraz żyły szyjnej zewnętrznej – <i>Anna Bielawska</i>	235
18.	Wklucie doszypikowe – <i>Roland Podlewski, Zbigniew Żaba, Natalia Ciepluch</i>	247
19.	Podawanie produktów leczniczych drogą dożylną, domięśniową, podskórną, doustną, podjęzykową, wziewną, dotchawiczą, doodbytniczą oraz doszypikową	265
19.1.	Iniekcja domięśniowa – <i>Anna Sadowska, Izabella Krzykwa</i>	265
19.2.	Iniekcje podskórne – <i>Izabella Krzykwa, Anna Sadowska</i>	273
19.3.	Droga: doodbytnicza, wziewna, podjęzykowa, dotchawicza, doustna – <i>Anna Śmigiel</i>	277
19.4.	Pompy infuzyjne – <i>Paweł Kowalski, Jacek Wawrzyniek</i>	285
20.	Odma prężna – <i>Maciej Bobatyrewicz</i>	299
21.	Oznaczenie parametrów życiowych przy użyciu dostępnego sprzętu	305
21.1.	Parametry podstawowe – <i>Monika Rozmarynowska-Jaskólska</i>	305
21.2.	Osluchiwanie płuc i serca – <i>Aleksandra Cieplucha, Sonia Narłowicz</i>	315
21.3.	Kapnometria – <i>Tomasz Kłosiewicz</i>	325
21.4.	Pomiar poziomu glikemii – <i>Anna Kreczmer, Dorota Zozulińska-Ziółkiewicz</i>	331
22.	Pobieranie krwi żyłnej i włósniczkowej do badań diagnostycznych	335
22.1.	Pobieranie krwi tętniczej. Kaniulacja tętnicy – <i>Marcin Rybakowski, Paweł Panieński, Zbigniew Żaba, Tomasz Malkiewicz</i>	335
22.2.	Procedura – pobranie materiału do badań laboratoryjnych – <i>Marcin Rybakowski, Łukasz Kozera</i>	341
23.	Opatrywanie ran – <i>Maciej Sip, Marek Dąbrowski</i>	345

24.	Tamowanie krwawień zewnętrznych – <i>Maciej Sip, Marek Dąbrowski</i>	353
25.	Unieruchamianie złamań, zwichnięć i skręceń – <i>Cezary Pasiek, Kamil Kałowski</i>	359
26.	Unieruchamianie kręgosłupa ze szczególnym uwzględnieniem odcinka szyjnego	367
26.1.	Urazy kręgosłupa – <i>Błażej Piętkry</i>	367
26.2.	Unieruchomienie kręgosłupa za pomocą materaca próżniowego – <i>Juliusz Józefowski</i>	377
27.	Poród drogami natury w warunkach pozaszpitalnych – <i>Katarzyna Wszolek</i>	381
28.	Wykonanie segregacji pierwotnej i wtórnej – <i>Michał Cbyra</i>	387
29.	Przygotowanie pacjenta do transportu i opieka medyczna podczas transportu	395
29.1.	Transport. Podstawy – <i>Andrzej Rut</i>	395
29.2.	Ergonomia w ratownictwie medycznym – <i>Marzena Wiernicka, Ewa Kamińska, Piotr Ziemak, Roland Podlewski, Jarosław Gabryelski</i>	403
30.	Wykonanie pomiaru temperatury głębokiej	413
30.1.	Przypadkowa hipotermia – <i>Syberiusz Kosiński, Tomasz Darocha</i>	413
30.2.	Pomiar temperatury centralnej (głębokiej) – <i>Syberiusz Kosiński, Tomasz Darocha</i>	423
31.	Cewnikowanie pęcherza moczowego – <i>Tomasz Jankowski</i>	429
32.	Podawanie koncentratów czynników krzepnięcia oraz desmopresyny w stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego, z zasobów własnych chorego – <i>Agnieszka Turowska</i>	437
33.	Pobieranie materiału z górnych dróg oddechowych od pacjenta oraz wykonywanie testów antygenowych na obecność wirusów	445
34.	Zakładanie sondy żołądkowej i płukanie żołądka – <i>Anna Śmigiel, Olga Michalska-Sałata</i>	447
35.	Podawanie produktów leczniczych – <i>Szymon Tomczak, Lucja Zielińska-Tomczak</i>	453
36.	Wykonywanie badania USG według protokołów ratunkowych – oprac. <i>Witold Jurczyk</i>	509
37.	Stwierdzanie śmierci – <i>Szymon Rzepczyk, Czesław Żaba</i>	511

38.	Pacjent odmienny kulturowo w praktyce ratownika medycznego – <i>Agata Kaczmarek, Ewa Baum</i>	519
39.	Komunikacja w zespole ratownictwa medycznego – <i>Julian Lasik</i>	523
40.	Edukacja w praktyce ratownika medycznego – <i>Grzegorz Cebula</i>	529
Słowniczek		537